

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 8 frt — kr,
Félévre . . . . . 4 „ — „
Negyedévre . . . . . 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 6 frt. — félévre 3 frt

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányesabb árak szabhatók. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 frt.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

Ünnepi praeludium.

Feszült várakozással tekint az egész nemzet a közelgő ünnepnapok elé, a melyek alkalmat fognak neki nyújtani arra, hogy lelkesült kifejezést adjon a felkent király iránt érzett tiszteletének és szeretetének. Kétségtelen, hogy az ország lakossága párt és nemzetiségi különbség nélkül nemes versenyre fog kelni emelkedett érzelmeinek nyilvánítása végett, melyek őt ez ünnepnél lelkesítik. Magyarország újrászületése az az örvendetes és áldásos esemény, a melyre e napon visszatekinteni fogunk: Magyarország újrászületése a nehéz sorscsapások és keserű megpróbáltatások korszaka után. Magyarország újrászületése a fájdalmas elnyomtatás kora után, a mely — úgy tetszett — még a legbátrabbak szívéből is száműzni akart minden bizalmat. A minek véghezvitelére más nemzeteknek 1793-tól 1818-ig bőséges idejük volt, azt Magyarországnak abban az egy viharos esztendőben kellett a maga számára kivívnia, a mely a szabadságharcot megnyitotta. Csoda-e, ha a felfogatás nem maradt az okosság határai közt, hanem messze túlesapott azokon? A márciusi napok intézői el voltak ugyan készülve a megrázkódtatásokra, a melyek nélkül történelmi átalakítások soha sehoh nem történtek: de a rombolás elve, a mint elszabadult, nem ismert semmi határt s nemzeti létünknek még legfontosabb biztosítékait is megtámadta. És végzetes hibák,

végzetes félreértések történtek, melyek mélyseges bajba döntötték a nemzetet.

És midőn ma kényelmes jólétünkben ama időkre visszapillantunk, egy utólagos borzongás fog el bennünket, mint azt, a ki csak akkor ismeri fel az életveszélyt, melyben forgott, mikor már szerencsésen túlment az örvényen.

Az 1867-ik esztendő meghozta az alkalmat nemzetünknek, érzelmeinek fényes behízyonítására. És nem a szenvedések megtorlása talán, hanem a békeséges megegyezés a koronával volt céja a nemzet törekvésének. Ausztria legyőzött Szadovánál és a legyőzött Ausztriától a nemzet szószólója, Deák, egy jótáival sem kívánt többet, mint a mennyi a háború előtt megállapítva lett.

A nemzetnek ez a bölcs lojalitása lehetővé tette a kiegyezést, melynek kikéletes befejezettsége a királykoronázásban jutott ünnepélyes és kegyeletes kifejezésre. A multra fátyol borított, a király megesküdött Magyarország alkotmányára, a nemzet viszont megváltoztathatatlann hűséget fogadott koronás királyának.

A kiegyezési törvényben biztosította magának a magyar nemzet az állami önállóságot és beilleszkedett az osztrák-magyar nagyhatalom szerkezetébe. A kiegyezés egy negyedszázad óta fényesen kipróbáltatott. A magyar állameszme úgy kifele, mint befelé egy impozáns hatalom-

teljességgé virult és a dualisztikus berendezések fenntartották a monarchiát nagyhatalmi állásában a nélkül, hogy miattuk esorba esett volna Magyarország állami-ságán.

Ilyen előfeltételek mellett tudta elérni hazánk a legértékesebb vívmányokat a nemzeti fejlődés minden terén.

Az állami élet egész vonalán oly haladást lehet felmutatni, a mely egyformán imponál Magyarországot barátainak és ellenségeinek.

A nemzeti gazdagság szaporodik: művészetek és tudományok virulnak; a kereskedelem terén egyre hatékonyabban érvényesül Magyarország; az ipari fejlődés nem sejtett méreteket vesz; szóval örvendetes teremőkedv nyilvánul minden ágában a nemzeti létnek.

És Magyarország újjaszületésének ez a korszaka attól a naptól kezdődik, a melyen a nemzet fejére tette I. Ferenc Józsefnek szent István koronáját!

Valóban nagy oka van a nemzetnek örömtől megindult érzelmeikkel emlékezni meg e napról.

Es a mikor koronázási jubileumának ünnepét megülni Magyarország földjére lép a király, a magyar nemzetnek, mely őt őszintén

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

A királyról. *)

Szazegy taraszklóves hirdette 1830. aug. hó 18-án a bécsi bastyakapuról Ferenc király unokájának születését. Az újszültolt a keresztelésben Ferenc József nevet kapott.

A kis főherceg már a legszegényebb korban kedvence lett az egész uralkodó családnak. Ferenc király valóságos imáddalattal esőngött kis unokáján Midőn már fejlődni kezdett, naponként magához vitette és órahosszatt is eljászogattól véle.

Az öreg király Laxenburgban érezte magát legjobban és ezért, ha csak megethette, ide vonult zápos székvarosából. Midőn a kis Ferenc József életének negyedik évfordulóját ünnepelte, ő is Laxenburg vendége volt. Eppen a kerti pavillon előtt játszadozott a születés napjára kapott ajándékokkal, midőn az ott álló katoná magúra vontak figyelmet. A kis főherceg abbahagyta a játékokat és odaszaladt nagyatyájához.

— Úgy-e nagyapa, az nagyon szegény ember?

*) Mutat ány a »Koronázás örömménes» című munkából. Szerkesztette a magyarországi tanítók országos bizottsága. Béli ára 30 kr. Singer és Wolfner bizománya Budapestben.

— Miből sejt? — kérdé Ferenc király.
— Hat csak abból, hogy őrt kell állania.

A nagyapa mosolyogva nyomott a kis unoka apró kezébe néhány bankót, hogy adja oda a szegény embernek. A kis Ferenc József felkendezve futott az őrt álló katonához és megkínálta a pénzzel. Ez tisztelgett, de nem fogadta el az ajándékot. Az apró főherceg zavartan nézett hol a katonára, hol a királyra, a ki örömmel szemlélte e jelenetet.

— Tudod mit, Franci? — szolt végre az uralkodó — dugd a pénzt a patrontáskájába! ez mar nem ütökzik a katonai rendszabalyba.

Hanem hat a patrontáska meg nagyon is magasan esőngött, a kis főherceg azt el nem érte. Mit volt mit tenni, a királynak kellett segíteni a bajon. Fölemelte kis unokáját, az időközben odaérkezett királyné pedig folnyitotta a táska tetejét és a kis főherceg örömtől repeső szízzel dobta a pénzt a táskába.

— Úgy-e nagyapa, a katoná-bácsi most mar nem lesz többé szegény?

— Majd rajta leszünk! — szolt a jó király s minthogy némi tudakozódas után arról értesült, hogy ez az őrt a legrendesebb katonák egyike, szivesen gondoskodott is annak jövőjéről.

Ime ez volt Ferenc József első jósa-

gos eszelekedete! Ki tudná elősorolni, hány könyvet szarított le azóta nemes jószivűsége?

II.

Ferenc József ifjusága lelkiösmeretes vezetes között, folytonos, szorgalmas tanulás mellett fojlt le. Nevelői beavattak azokba a tudományokba, melyekkel egy leendő uralkodónak meg kell ismerkednie. Mindenekelőtt a nyelvtudománnyal kellett megmérkőznie. Királyunk már kora ifjuságában megtanult magyarul, franciaul, olaszul, csehül, lengyelül és mindeme nyelveken folyékonyan beszél. A katonai szolgálókat fokónként tanulta meg. Előbb egy, majd két embert vezényelt, majd egy egész szakaszt, egész századot, ezredet és így tovább. E mellett a szép művészetekert is igen lelkesedett: maga is igen sok sikerült rajtot készített.

1847-ben fogott a jogi tanulmányokhoz; ugyanekkor kezdődött politikai kiképezetése is es a fiatal főherceg minden vasárnap eljart es a állami kancelláriába, hogy Metternich herceg útmutatása mellett az államvezetés titkaiba behatoljon.

Első nyilvános szereplése Budapestben volt, a midőn ugyanis Istvan főher egy, mint Pestmegeye főispánját, installalta. 1847. okt. 16-án történt ez, a midőn huszaregyenruhában jelent meg a megyei gyűlésen, melyet magyar nyelven üdvözölt es kifejezést adott

szereti és tiszteli, szeretetteljes háladátságát fogja örömmel jóngra kiáltani neki a szíveslátás üdvözlését:

Eljen a király, a magyar nemzetnek jóságos és igazságos atyja!

— **Patriarchalis adókezelés a szomszédban.** Ez a szomszédság itt van a közelben, Somogyországban, annak is a fővárosában: Kaposvárott, melynek közmunka ügyéről az ereyességeről híres Tallián főispán soha sem kapott a polgármestertől kielégítő felvilágosításokat, amire pedig a főispánnak nagy szüksége lett volna. Kapta magát a főispán és elrendelte hogy tartassék elővizsgálat a városi közmunka kezelése ügyében, mely derítse ki azt, vajon történt-e ott olyan valami, ami fegyelmi vétséget képez, vagy nem.

Az elővizsgálatot Maar Gyula, vármegyei főjegyző, a tőle megszokott lelkiismeretes gondnal és alapossággal eszközölte s az elővizsgálat során, a közmunkaváltás kivételése, beszédese, a befolyt közmunkapénzek és a természetben leszolgálni kötelezett közmunka összegének miként való felhasználása iránt, mint szakértőket Falusi Gusztáv vármegyei alszámvevő, Koharies Gyula pénzügyigazgatósági tisztviselőt és Depold Béla államépítészeti hivatalbeli mérnököt meghallgatta, kik véleményeiket több hónapon át folytatott pontos és lelkiismeretes vizsgálódás és adagyűjtés alapján állapították meg.

Az elővizsgálat folyamán a vizsgálat anyaga szaporodott, mennyiben a városi aggapolda-alapítvány állásának megvizsgálása is elrendeltett.

A befejezett elővizsgálat aktáit a főispán a vármegyei ügyészségnek adta ki a vizsgálat adatai és az ügyész indokolt véleménye alapján, Németh Ignác polgármester ellen a fegyelmi eljárás folyamatba tetelet elrendelte, a fegyelmi vizsgálat eszközölésével Tallián Gyula alispánt bizván meg.

„Tartózkodunk attól, írja a Kaposvár, hogy a fegyelmi eljárás elrendelésének tényéből már súlyos következményeket vonjunk le, sőt még azt se tesszük, hogy ezzel már is igazoltnak kívánjuk tekinteni Németh Ignác megvalasztásával szemben annak idején elfoglalt állásunkat: e helyett inkább csak egyetlen adattal szolgálunk, mely a fegyelmi eljárás elrendelését indokolja.

A városi közmunkaváltás mennyisége évek óta sem tanács, sem képviselőtestületi határozattal megállapítva nem lett: csupán a múlt évben mondotta ki a képviselőtestület, hogy a városi közmunka váltás a megyei közmunka váltásnak felel tetheti ki. Az előző évek során tehát csak gondalomformán vetettek ki és hajtották be közmunkaváltást, s így szedtek az adózó polgároktól oly adót, melynek összege megszavazva soha sem volt s melynek behajtására a polgármester felhatalmazást soha sem nyert. Ilyesmért egy felelős miniszter is vád alá helyeznének.

A kivétel módja is legnagyobb mértékben eredeti megállapítottak valamely öszszeszeget, mely közmunkaváltás címén olyképp osztott meg az adózók között, hogy egy része az adózóknak rendes adójukhoz képest aránytalanul többet, másik kevesebbet fizetett, sok adóköteles azonban semmit.

Konstatálva, van, hogy a közmunkaváltáságkép évenként meghatározott összegnél minden évenként (melyekre az elővizsgálat kiterjedt) többet szedtek be, még pedig jelentékeny összegekkel.

A közmunkaadó terhet emélfogva csak az adózók egy része viselte: minthát pedig a nemadózók a közmunkának természetben való leszolgáltatására se szorítottak, alakosság legnagyobb része e súlyos terhet viselésében részt nem vett, de annál inkább meg volt terhelve a lakosság ama része, melyet a városi adminisztráció az adóelengedés kegyeiben nem részesített.

Talán nem is szükséges egyebet felfozunk a helyzet megvilágosítására.

Várjuk meg a fegyelmi eljárás végét: majd megtudjuk, vajon az adózó polgárok érdekeinek ily módon való kiszolgáltatást büntetés jár-e, vagy — talán majd ismét megmozdulnak azok, kik ez ügynek jutalmazni való érdemeket fogják hirdetni.

Ennyire csak meg sineznek tan Somogyországban az emberek — megérve ...

Színház.

Kedden Kis molnárné alakított a színpad szerint is egy franciából átdolgozott, de azért mégis eredetinek csufoit új operette, melynek szövegét Radó Antal írta, zenéjét pedig Stojanovits L. szerelte. Az operette meseje a kepelhető legürsebb kepelenség, Celesta (Sugar Aranka) nemesi leány, menyasszonya Gerstel Florian (Hegyesy Gyula) molárnak; a leány azonban Olah Péter (Perényi) főurat szereti, ki ládában szokott hozzá járni, mit a menyasszony elég

bátor völegényének bevallani, ki azonban, minthogy a leány gazdag nem torődik sokat a dologgal és épen esküdni akarnak, midőn a fejedelem (Kállay Lujza) nejevel (H. Léva y Berta) és udvarával falujokban megjelenik és épen Celestaékhöz száll. Az esküvő megtörténik, úgy azonban, hogy az oltár elé Celestával Olah Péter lép, ki ezért 600 aranyakat fizet a molárnak. A forma szerinti férj, már t. i. a molár és felesége naszúkat a malomban tartják, hol megjelenik Olah Péter, kinek a férj épen szabad teret akar engedni, midőn a malomban megjelenik a kalandszomjas fejedelem, ki a szép Celestára szemelt vetett. Olah, kinek nagybátyja hűtlenségi perbe fogott és ezért a fejedelemmel szembe szállni nem akar, nejét úgy menti meg tőle, hogy titokban elhivatja az udvarba az ereyess fejedelemről, kinek jötteiről a fejedelem értesítve, a lel nem ismert Olah kalauzusa mellett látózik, jutalmul egy gyűrűt adva azon ígérettel, hogy annak felmutatója mindent, amit tőle kér, megkap. Celesta szobájában Bieski Andrást (Dezséry Gyula) találja a fejedelemről, ki a fejedelemmel jött a malomba és őrt állva az éjben és teljesen áthúlvá, az íres szobában talál menedéket. Innentől Celesta mint Bieski neje szerepel, ki azonban már nős, elvéve titokban a fejedelemről egy udvarhölgyet; a ket-nejűség kitűnődik, Bieski kegyeszlott lesz, vege Olah megvallja, hogy ő az igazi férj és felmutatva a gyűrűt, kegyelmet nyer, a csapodar fejedelem pedig a jövődi kalandok reményével vigasztalódik. — A mese gyarlóságát egy kis mondva csinált pikantéria akarja pótolni és igazán csodáljuk hogy Radó is, azon írók közé tartozik, kik a szellemiséget pikáns helyzetekkel velük pótolhatni. Ez azonban meg csak hagyjan, de hogy merte e drabot magyar ruhába öltöztetni, mikor annak egyetlen egy szereplőjének egyetlen ize se magyar, ellenben csakann minden egyes szava párját ritkító sületlenség. Az operette zenéje azonban eléggé csinos, sőt a róza romanca és a karabán előforduló keringő, igen szép zenei alkotás, úgy, hogy ez az operettet felszínen loga tartani. Az előadás igen jó volt. Kállay Lujza igen takaros fejedelem volt e gyönyörű enekével, úgy ó, mint Sugar Aranka nagy hatást ért el, különösen a róza-romancéval. Szepen enekelt Perényi is, zósa tapsokat aratva. H. Léva y Berta is igen csinosan enekelt, de oly hideg fejedelemről adott, mintha csak rehabilitálni akarta volna eszesap ferjét. Dezsery és Hegyesy szerepeikben egyaránt jeleskedtek.

a felett való örömeinek, hogy első hivatalos föllépte a kedvelt Magyarországon történik. Szavainak a megye-gyűlésen gyújtó hatása volt és általános lelkesedéssel eljeneztek a fiatal főherceget.

Majd Olaszországban találjuk, hová Radeczky táborába ment, hogy szemtanúja legyen a védelmi harcoknak és személyesen is részt vegyen az ütközetekben.

Ekkor tájban az 1848-kimagy küzdelmek hullámai a legmagasabb körökig is felesapkodtak és mindenfelé rebesgetni kezdtek, hogy V. Ferdinánd király le akar mondani.

December 2-án Olmützben nagy sürgősforgás volt. Az uralkodó család minden tagja, a legfőbb állami feladóságok mind meghívták a városba. Reggel 8 óra előtt már valamennyi főméltóság egybe volt gyűlvé a trón-teremben. Nyolc óra után lépett be közéjük V. Ferdinánd király, és miután a trónon helyet foglalt, a következő nyilatkozatot olvasta fel:

„Fontos okok arra a visszavonhatlan elhatározásra indítottak, hogy a koronáról lemondjunk és pedig szeretetlő öcsünk Ferenc József főherceg O Fensége javára, a kit nagykorúnak nyilvánítottunk, miután szeretetlő fivérünk, Ferenc Károly O Fensége, fenséges öcsünk atyja, kinyilvánítani kegyeskedett, hogy a fennálló családi és állami törvények szerint az Ő megillető korona-örököségi jogról az Ő fentvezelt fia részére lemond.

Ferenc József, az új uralkodó, erre oda lépett nagybátyja elé és meghajtotta térdeit. V. Ferdinánd meghatóltan borult reá és megindult hangon mondta: „Isten adjon meg, légy erős és Isten meg fog oltalmazni.”

Villámként terjedt el a hír V. Ferdinánd lemondásáról és I. Ferenc József trónraléptéről. Ámde e hír fölött nem örvéndezhetett akkor a magyar nemzet, a mely Auszria ellen a szabadságharc nagy küzdelmeit vívta.

III.

A szabadságharc gyászos végeztével Ferenc József nemsokára körutat tett hazánkban és mindenütt kifejezést adott Magyarországot iránt érzett rokonszenvének. Ulazásának egyik üdvös eredménye az volt, hogy a katonai törvényszolgáltatást megszüntették és igen sokaknak megkegyelmezték.

1853. február 18-án merényletet követett el a király ellen valami örjüngő szabóság. Egy bizonyos Ettenreich nevű bécsi polgárnak és O'Donnell grófnak köszönhető, hogy a merénylet végetessé nem vált. A seb következtében a király három hétig volt kenytelen a szobát őrizni és midőn március 12-en először hagyta el a szobát, bírodalmának minden templomában folzengott a halálma.

... Ferenc József királyra, ki eddig csak az uralkodás komoly, nehez gondjait viselte. 1853. augusztus 18-án mosolygott a

boldogság napja. E napon jegyezte el anyais Erzsébet bajor királykisasszony, kivel 1854. ápril 24-én esküdtött meg. E nap emléket so-kaug meg fogja őrizni a magyar történelem is, mert mindnyaján tudjuk, hogy Erzsébet királyné Magyarország védangyala lett.

1855. március 5-én kis leányka született a királyi párnak, a ki a kereszttségben a Zsófia nevet kapta. 1856. július 12-én Gizella főhercegnő látott napvilágot.

Ugyanez év augusztus havában nagy-szerű ünnepély folyt le Esztergomban: az ottani székesegyház felavatása Magyarországon minden előkelősége egybe volt itt gyűlvé. Ferenc József király is megjelent és alkalomra és Szeitovszky János hercegprímás üdvözlő szavaira következőleg válaszolt: „Szívemből örülök, hogy az egyház és nemzet e nagy ünnepélyen részt vehetek, követve a szent király példáját, a kinek méltán köszönheti e haza dicsőségét és boldogságot. En is szívemen viselem hű alattvalóm boldogságát. Örömmel fogadom ezért hűségük és alattvalói hódolatak kifejezését és biztosítom önöket és ez ország összes lakóit eszteri kegyeimről.”

A király részt vett a felavatás minden ünnepélyesen és a diszbeszed után az öszszegyűlékezett nép közé lépett és sokakkal beszéde elegedett.

Az a következő évben a király fiatal nejevel tartotta bevonulását. Pesten és a bu-

Szerdán „Szinbazi keptelenségek” adott, egy külföldi bohózat, mely eredetiben sem vált nagy díszre az irodalomnak, hat még magyar köntösben. Rántotta (Breznay) töképenes oly színházat akar, illetőleg oly színtársulatot szerződet, mely egy este képes tragédiát, operát, francia drámat és balettel előadni, amire Torzsai színingazgató (Dezséry) vállalkozik és négy, illetőleg 6 tagból álló gyönyörű truppjával és így a közönség is végig élvezi a szebbnél-szebb négy előadást, majd megpukkadva a nevetéstől. A bohózat komikumát sokan túlságosnak, esetlennek és epen ezért emelvényökön találták és talán igazuk is volt, aminthogy az ily előadásoknak mines is műbocok. Mind a mellett nem szólnak ellenük, sőt olykor-olykor jogosultságukat is hajlandók vagyunk elismerni. Szükséges ugyanis, hogy olykor-olykor a színes is kimutathassa magát a színpadon hogy a klasszikus formák nyújtól szabadulva, kedvere adathassa magát a fesztelenségnek. Logyünk hat elnezők. Hadd tölmboljon egyszer a karzat is kedvere, hadd nevéssen torkaszakadtából, hisz a nevetés ragadós és nem válik senkinek sem ártalmára.

m. Csütörtökön „Leár király” került színpadra, melynek hatalmasabbat még Shakespeare sem alkotott. Látnok benne összeütözní minden erőt, ami embert emberhez fűzhet, az atya és gyermekei, testvér és testvér, férj és feleség, fejedelem és alattvaló jutnak ellenkezésbe egymással, küzdenek egymás ellen a szenvedély erejével és hajlják egymást a tragikumba. Molnar Learje bárhol is számottevő alakítás lett volna, hisz valljuk be, első színházunk művészei a modern darabok kedveire, melyekben könnyebb szerrel nagyobb sikereket arathatnak, nem feleltek meg elege ambíciójukat a shakespearei alakításokhoz. Molnáron pedig látszott, hogy a legnagyobb gondal tanulmányozta azt szerepet. Sikeresültebb mozzanatai voltak, mikor Góneril az első bántódások után elveszett hatalma felett revodez, mikor melősségesen odahagyja Gónerilt, követelőleg lép fel Regannal; megható volt, mikor a szegény Tamást dedelgette akkor is, mikor behozta a holt Kordeliát. Az atkban és a viharjelent elejen nem volt elege erős. Balla Káimán nagyon rokonszenvesen és eredeti fölfogással mutatta be a bolondot. Dezséry Kentje is díszesreter érdemel. Daróczy Ilona (Góneril) és Szolenszky Olympia (Regan) a demoni vonások kiszínezése nélkül, am azért tisztességes sikerrel adtak szo-

repeiket. Holcsey Ilona, kit mint visszatérő Kordeliát a közönség köréből nagy esokor fogadott, a shakespearei hősnök pazar bájából visszatdott néhány vonást. Teljes elismeréssel emeljük ki Somogyi Károlyt, ki Edgar nehez szerepét méltón játszotta el.

H i r e k .

A koronázási jubileumi ünnepélyeken Pecs sz. kir. várost Budapestén hivatalból Majorossy Imre főjegyző és Fekete Mihály tiszti főjegyző fogják képviselni. Rajtok kívül a városnak mintegy 10 tekintélyesebb polgara is részt vesz a deputációban, kiknek névsora azonban még nem volt megállapítható. A jubilaris napon Pecs összes templomában „Te Deum” mondatik.

A pécsi székesegyházban folyó évi június hó 19-én, mint a felszentelés évfordulóján az ünnepi szentbeszédet Spies János, paksi apát-plebánus, június 29-én pedig, mint a templom-bucsu-ünnepén Szaute Antal, görögnyelvi plebánus fogja tartani.

Emléknappély. A ciszterci rend pécsi r. kath. fogimnáziuma I. Ferenc József apostoli magyar király megkoronázásának 25-ik évfordulója alkalmából évi június hó 7-én (kedden) d. u. 5 órakor a tornacsarnokban emléknappelt rendez. Műsor: 1. Koronázási himnus. Szerző Meiszner Imre. Előadja a fogimnásiumi énekkar. 2. A szent korona nemzletünk történetében. Szabad előadás. Tartja Bekeli Remig dr., fogimn. tanár. 3. „Szózat” Vörösmartylól. Énekl a fogimn. énekkar. 4. Hymnus Vörösmartylól. Szavadjá Reichenauer József VII. o. tanuló. 5. Naptalok. Énekl a fogimn. énekkar. 6. „Induló” Huber Károlytól. Előadja a fogimn. énekkar.

† **Dr. Czierer Ákos.** Kozéletünk egy általános tisztelt és kedvelt kiváló alakját veszítettük el dr. Czierer Ákosban. A halál hírtelen jött, minden előkészület nélkül érte őt kedves családja, neje és gyermekei körében, utközben, midőn velök f. hó 31-én d. u. Pécsről Vertyókra, birtokára kocsizott. A rémhírnek senki sem akart hitelt adni, de az fájdalom igaz volt. Halála óriási reszvetelt keltett megyeszerte, de még a fővárosban is, az országghazban, melynek a boldogult 2 izben is volt tagja, egyszer (1881—4) mint Pecs szab. kir. város es utóljara (1887—92) mint a sásdi kerület országgyűlési képviselője, es kartársai között kozbeesülésben állott. A boldogult a függetlenségi eszmék hive

volt és az Ugron-párt alakulásakor a 48-as toredékhöz csatlakozott. Szerette és becsülte őt mindenki, még ellenfelei is, mi imponzáns nyilvanult penteken d. u. Pécselt történt temelésekor. Özveggyet: szül. Taubinger Gézelt és 3 gyermekét: Ákost, Andort és Lászlót hagyott hátra. Aldva legyen a drága halott emléke.

Gyászír. Város a József nyugalmazott kocsolai plebánus meghalt Pécselt f. hó 2-án vegelygyűlésben. A boldogult míg testi erői engedték, fővéken részt vett városunk közügyeiben. Az utóbbi éveket teljes elvonultságban töltötte, a legforróbb nyárban is premes bundakba burkolózva, hogy ne fázzeék, míg végre szenvedéseim megkönyorúlt a jötevé halál. Nyugodjék békeben.

A mecsek egyesület kirándulási bizottsága folkeri azon tagtársakat, kik a pünkösdi hétfőn Gyüd-Siklós-Harkányba rendező kirándulásban részt akarnak venni hogy ebheli szándékukat ma esti 7 óráig Valentin Ottó könyvkereskedésében bejelenteni sziveskedjenek, mert a kirándulás csak az eszthen tartatik meg, ha a jelentkezők részere szükséges kocsik: Siklósról-Harkányba s vissza idejekorán megrendelhetők lesznek. A kirándulás meg- vagy meg nem tartására vonatkozó végleges határozat ugyancsak a Valentin cégnél kifüggesztett fekete táblán vasárnap kozéltetni fog.

Az idei pünkösdi vásáron igen nagy élénkség uralkodott. A nagy adás-vevési kedvet illusztrálja az a körülmény, hogy 1516 kötés történt. Különösen nagy keresletnek örvendtek a lovak, melyek igen drágán kelték el. A vásáron tolvajlás is történt, a mennyiben egy vidéki jómódú polgárembertől 300 frtot loptak el. A tetteseket a rendőrség keresi, de eddig eredménytelenül.

A varmegyeházáról. Június hó 14-én kozigazgatási bizottsági, 20-án kozponti választmányi ülés lesz a varmegyeházán.

Utóállítás lesz a hadkiegészítő paranesnökságnál jun. 7-én 8 órák reggel.

Városunk köztisztasága. Az országos kozegészségi egyesület az idén pályázatot hirdetett, melynek tárgya: „Magyarország nagyobb vidéki városainak köztisztasági viszonyairól.” Az egyesület hétfőn tartott választmányi üléseben referáltak a pályázat eredményéről, mely szerint a pályadíjat (100 frt) a „Pécs szab. kir. város köztisztasági viszonyai” című pályamű nyerte el. Másod sorban a Komárom város köztisztaságáról szóló pályamunka említtetett, mely díszesret nyert. A jutalmat nyert pályamű jelíges levele csak később a nagygyűlésen fog felbontatni. Minden esetre érdeklődéssel varhatjuk nem csak azt, hogy ki foglakozott egy behatóan köztisztasági viszonyainkkal, hanem azt is, hogy mily ítéletet mond azokról a pályá nyertes munka. Attól tartunk, hogy ez ítelet nem lesz sok okunk dísekedni.

Nem lesz rózsakiállítás. Lapunk a napokban kozölte a „kertesgyűlet” fölválsát egy rózsakiállítás tartására. A jelentkezősek alig számbavehetők, minek oka, hogy az elmúlt zord télben a rózsafák nagy részben es pedig a legnemesebb fajok elfagytak, ezen kívül a szinte példátlan rohamossággal beállott nagy melegség következtében a rózsaaállomány az idén fejletlen es így sikert nem lehetne fölmutatni, amiért is az egylet a rózsakiállítás eszméjét elejtette.

Halottas-menet pap nélkül cím alatt a „P. F.” egy esetről emlekezik meg, mely a minap történt meg városunkban, amidőn az országot közvetlen közelében fekvő Citrom-utcaból a gyászmenet folkerült a Király-utcabá, a temetési szertartást végző pap pedig a gyászmenettől elválva az országot ment ki a temetőbe. Az eset mindenesetre föltűnő volt, es szó is fér hozzá, de nagy hiba volna ezért a szertartást végző papot okolni, különösen ha meggondoljuk, hogy az illető pap még a temetést megelőzőleg kijelentte, hogy a menetnek az országoton kell elvonulnia. A hiba a temetkezési vállalatot terheli, mely semmibe sem vette a megállapodást es talán, hogy magának reklámot csináljon, talán, hogy az elhunyt családjának

dai várbán magyarul válaszolt a primás üdvözölő szavaira. Budapest akkor óromában oszott. Az általános óromet a kis Szófia főhercegnő betegsége zavarta meg, a ki színtelen elkíserte a királyi part. Kis időre ugyan nem javulás állott be, ugy hogy a királyi pár elutazhatott s meg is látogatta Jászberényt, Keeskemétet, Szegedet, Nagyváradot, Debrecenben érte utól a felségeket a Hőbír, hogy Szófia főhercegnő állapota rosszabbra fordult, Rogton visszasiettek Budára, leányuk halatos agyához. A kis főhercegnő majus 29-én halt meg, 21 éves korában.

Igy szakadt feibe a Magyarországon tervezett korutazás. Augusztusban azután a király egyedül folytatta korutját hazánkban es mindenütt nagy lelkesedéssel fogadtatott.

1858. augusztus 21-iken örvendetes esemény történt a királyi családban. Kegszületett a tronorokos, ki mindjárt születése napján a 19-ik gyalogezred tulajdonosává neveztetett ki a királyi következő hadiparancsával.

„Akarom, hogy fiam, kit az Isten kegyelme nekem ajandékozott, mindjárt a világba lépésekor derek hadseregemhez tartozzék...”

IV.

Atgorjuk itt az ezután történt nagy borderejú politikai eseményeket es átterünk arra a korszakra, midőn hosszú-hosszu évek után a király es a magyar nemzet közott létrejött a teljes kibékülés.

Nagy idők voltak ezek, melyekben egy szebb jövő hajnala derengett.

Olyan események jöttek kozbe, melyek megindáltak azok állását, kik a király es a magyar nemzet kozé álltak. Deak Ferenc husvéti iratanak meg volt a hatása, es, ha meg továbbra is hadoztak volna Magyarország kivanságainak teljesítésével, a porosz háború véget vet vala a habozásnak. A király különben valahányszor Magyarországon megjelen, mindenkor békét hirdetett es mindenkinek a reménye o benne összpontosult.

1865. június havában O Felsége a pesti mezőgazdasági kiállítás látogatására megjelent s e szavakat mondta: „El vagyok határozva, hogy a magyar korona népeit, a menynyire csak lehet, kibékítem.” — Hogy e szavaknak országszerte milyen hatása volt, könnyen elképzelhető.

1867. február havában a király magához hivatta Deak Ferencet es a magyar alkotmány helyreállíttatott.

Semmi sem állott most már a koronázás utjában. 1867. június 6-án írta alá O Felsége a felavatási diplomát es a koronázás napja június 8-ára tűzetett ki.

Az egész országban emelkedett hangulat, igaz lelkesedés uralkodott. A ki csak tehette feljött Budapestre, hogy tanuja legyen e ritka fényes ünnepélynek.

Legmaradandóbb emleke e napnak hogy a király ekkor szentesítette az országgyűlés által fölterjesztett, továbbá a revidált 1848-diki törvénycikkeket.

(Vége köv.)

hízelegjen, a menetet a pap figyelmeztetése és ellenmondása dacára a Király-utcaba eröltette fel, amit nem lehet eléggé helyteleníteni, hiszen a Király-utca ugyanis oly szűk, hogy azon a forgalmat a vég nélküli temetési menetek nagyon gátolják és esztétikai, de megemberieségi szempontból is óhajandó, hogy a temetési menetekkel a Király-utca oly igazán sokszor elkövetni szokott visszaélésnek egyszer már vége vettessek. Pappainknak a leghatározottabban igazságuk van, midőn a temetőbe vezető legrövidebb utat keresik és ahhoz ragaszkodnak, miután az ő elfoglaltságuk oly szeretlen nagy es oly sokféle, hogy valóban Isten való vetek lenne drága idejüket egyesek vagy a temetkezési vállalat hiúsága és onzése által pazarolni. A jelen esetben annál feltűnőbb az eset, mert a temetést végző pap méltányos és szigorúan igazságos felkötete általában ismeretes és valóban csak a legnagyobb felháborodással halljuk, hogy ellene, ki feladata teljesítésében a lehelyesebben járt el, a temetési kísérletből egy néhány buta emberi állat tettlegességre akart vetemedni. Ily esetek elkerülése céljából legcélravezetőbbnek tartanók mi is, ha a rendőrség utasítaná a temetkezési intézeteket, hogy a meneteket a Király-utca lehető kerülésével, a legrövidebb úton rendezzék, mindenkor a temetést végző pappal való megegyezés szerint. Mint értesülünk, e visszasszágok a Vállalat-nál fordultak és fordultak elő ismételt. A Kegelet-índítatva érezte magát, hogy nyilatkozatot küldjön be hozzánk, melyben tiltakozik az ellen, hogy 6 reklám-hajászatból irányítaná a temetési menetet; elismeri, hogy a papnak igazsága van, mikor a legrövidebb utakat követi és példákra hivatkozva erősíti, hogy számtalanszor történt már midőn a család követelte a Király-utczán való kivonulást, de az intézet rendezőjének előterjesztése mindenkor ellátott követelésőktől és hajolva az okos szóra, bejegyztek a rövidebb utba, amely eljárást a magunk részéről csak helyesebhetjük.

Gyászír. Ollé István ügyvéd, Böhm Cajetan Felix veje agyszélhűdés következtében hirtelen meghalt május 31-en este 11 órakor 44-iki évében. A boldogult meg az nap este 8 órakor barátai társaságában volt, honnan a szőlőben lakó családjához ment, hol a szélhűdés érte. Halála közszérvet keltett. A boldogultat neje született Böhm Karolin és 3 gyermeke: László, Béla, és István siratja. Temetése nagy részvét mellett csütörtökön d. u. 1 $\frac{1}{2}$ órákor ment végbe. Nyugodjék békében.

Kirándulás. A nbölyi kath. legényegylet f. é. június hó 6-án a nbölyi erdőbe (Herend) ének és szavalattal egybekötött jóteknycélú zártkörű kirándulást rendez. — Kezdeté a szt mise után. Belépti díj tagoknak 20 kr. nemtagoknak 30 kr. családjegy 50 kr. Felülfizetése köszönettel fogadtatnak.

Talált hulla. Jún. 2-án egy rendőrt jelentést tett a rendőrkapitányságnál, hogy a Vassfürdő melletti rét gyepjen egy férfi hulla fekszik. A rendőrség dr. Tolnay Vilmos tb. kerületi orvossal megjelent a helyszínén, s ott egy középtermetű, sovány 40-42 évesnek látszó férfi holttestet találtak. Személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. Halálának okát kideríteni a boncolás feladata leendő.

Harkányban a fürdő vendégek száma mai napig 255 személy, az útutató vendégek száma mai napig 415 személy. Készek Agoston fürdőbiztos.

Párbajvétség miatt elítélve. Még az első semsterben történt, hogy a jogakademia két hallgatója — egy másodéves és egy első éves — valami csekélységen összeszólkalkozott. Az ügyet fiatalos hévvel folytatták és csináltak belőle nagy fontos affáirt, melynek részleteit épen nem részletek, s így az egész város tudott a küszöbön álló párbajról. Így aztán könnyű volt a hatóságoknak a párbajozókat épen a párbaj vivásu kozben meglegni az özöghi erdőben. A pécsi kir. törvényszék a szombaton megtartott vég-

tárgyaláson ítelt ez ügyben, s az egyik vádlottat Nagy Géza dr. ügyész indítványára három havi, a másikat egy havi államfogházra ítélte. Az ítélet ellen mindkét elítélt fellebbezett. — Sajátosság és gondolkodóba ejtő visszasság az, hogy míg hazánkban országos képviselők, miniszteri titkárok, ügyészek büntetlenül párbajoznak, addig a bíróság lázasan ragad meg minden alkalmat, hogy a felsőbb iskolák hallgatóit, ha párbajon kapja, drákói szigorral megfenyítse. Ezek a bűnbakok, s a bíróság úgy bánik velük, mintha demonstrálni akarna párbajügyekben való nagy szigorúságát. Pedig open ezeket menti némileg az iljui hæv és megmondolatlanság. A capite foetet piscis fölülről kellene kezdeni azt a nagy szigorúságot, judices!

A májusi ajtatosság befejezése. A még boldogult Mendlik apát-plebanos által szokásba vett májusi ajtatosságot utódja: Magenheim József belvárosi plebanos is érvényben tartotta. A hívők serege egész a sz rongásig megtöltte a templomot a három utolsó nap, amidőn egy napon a pécsi közp. leányiskola növendekéi énekeltek Czury József által 3 hangra irt alkalmi énekeket, melyek szabatos előadása nemcsak gyönyörködtetett, de a hitatira is buzdított. Czury József énektanító szakképzettségének és buzgó faradozásának kimagasló sikerét tapasztalhatták a jelenvalók a szép dallamu énekekben. A két utolsó nap pedig a főgimnaziumi énekkar működött közre Iller Illes tanár vezetésével. Soló részeket is hallottunk Iller tanár és Meiszner orvosnövendéktől szép sikerrel előadva. Mindhárom befejező napon egyházi szónoklatot tartott Magenheim plebanos és dr. Igaz Béla segédlelkész.

A kóbor cigányok valóságos harcot vívtak a napokban üldözőikkel Kőseid tájékán. A cigányok ugyanis Somogyban több lovat loptak. Ott a lakosok üldözöbe vettek őket s mind a két fél elkezdett egymásra lövöldözni, de az üldözőknak csakhamar elfogyott a lövedéke, kénytelenek voltak tehát visszafordulni. Masnap a cigányok hallatlan vakmerőséggel Kőseid községből 2 lovat és kocsit loptak el: de a lovak vakok voltak, visszabocsátottak őket, hanem a kocsigé kocsma udvarán levő szegény meszarostól, lovat erőszakkal elvették és elmenekültek. Innen Kis-keresztúrra mentek át, a hol egy hazat teljesen ostrom ala fogtak. A kijáratokat ellátták, az utasra őrszemet állították ki: szóval biztosították magukat. Ekkor a gazda szemelattára felmentek a padlásra, s onnan az összes sertésüst s még sok más mindenféle lefordva, kocsijukra lefrakták és elhajtották. A lakosok ezt csakhamar megtulva, utánuk iramodtak s Kőseid tájékán érték utol, a hol valóságos sortüzet adtak egymásra; de az üldözőknök itt is csakhamar elfogyott a puskapora s kénytelenek voltak az üldözést abban hagyni. A cigányok pedig a közeli erdőbe menekültek és szerenésesen eltűntek a láthatartól. A esendőség a legnagyobb erélylyel nyomozza őket. Csak az esodolatos a dologban, hogy az ilyen esetek majd minden nap ismétlődnek, hol itt hol ott, és a hatóságok megsem tudnak a közbiztonság érdekében valami erélyes rendszerrel a bajon segíteni.

A posta köréből. F. évi június hó 1-ével a magyar szent korona területén és az Ausztriával s Bosznia-Hercegovinával való forgalomban a nyitott levelezőlapokra vonatkozólag a következő változások lépnek életbe: 1. A címet a levelezőlap címoldalára vagy rá lehet írni, vagy nyomtatni, vagy pedig címeedula alakjában rá ragasztani. E címeedula nem lehet hosszabb 5 és szélesebb 2 cm.-nél. 2. A feladó a címoldal alkalmas helyén saját nevét és lakcímét is kitéheti, még pedig akár bélyegzővel vagy bármely tipografiai módon, akár kézírásal. 3. Harmely levelezőlap, mely kiterjedes, külalak, a papir merevsége, folszerelés és kiállítás tekintetében a vonatkozó szabályoknak meg nem felel, levélnek tekintetik és mint ilyen díjaztatik. (P. ha a levelezőlap címoldalára a feladó közleményt is irt.) 4. A teljesen ber-

mentetlenül avagy érvénytelen frankójegyekkel postára adott levelezőlapok elszállítatnak ugyan, de úgy díjaztatnak, mint a bérmentetlen levelek, azaz a címettel a helyi forgalomban 6 kr. egyébként pedig 10 kr. portó jár. 5. A portóval vagy pórtóval terhelte levelezőlapokat a kézbesítő postai közeg a díj lejáratése előtt kezéből ki nem adja, de a címoldalt megmutatja.

Lelkész-jelölés. A külső somogyi ev. ref. egyházmegye részéről kiküldött bizottság — mely főzöny Gyula kiliti lelkész, egyházi tanácsbíró elnöke alatt, Keck Endre nagy-székei lelkész, egyházi — egy Sarkozy Béla szilli földbirtokos és Parragh Béla tamassii ügyvéd, világi tanácsbírákból, valamint a nagyszokolyi egyházközség 3 tagjából állott — folyó hó 24-én tartott ülésen a Szalay Ferenc öspóros elhunytá következtében megvársedet nagyszokolyi ref. lelkézi alásra Bajó Sándor lapafői, Somogyi Kálmán ádandi, Szilágyi Béla gyónki, Puskás János látrányi és Tury Károly kápolyi lelkészeket jelölte. — A választást főzöny Gyula és Parragh Béla világi tanácsbírók elnöke alatt jövő hó 12-en fogják megejteni.

Vegyes hírek.

A Tolnamegyében létesítendő főgymnasium ügyében a megye közgyűlése 181 szóval 76 ellen úgy döntött, hogy a főgymnasium Szegzárdon létesítessék. Bizony, jó volna, ha a megye veresítő községi egyakarattal támogatnak adományokkal Szegzárdot és így biztosítanák az új főgymnasium létesítését, amire szükség van. — **A tolnai új lovaslaktanya** építésére a pályázatú hirdetmény f. évi június 15-iki lejárattal kírartott. — **Kömlőd község jegyzőjévé** Wolf Ferenc bolcskei jegyző választott meg. — **Dr. Havas Zsigmond** es, es kir. tartalekos főorvos és budapesti gyakorló orvos 7-én vezetői oltarhoz Szegzárdon Kramer Armin borkereskedő leányát; Gizellát. — **A szegzárdi törvényszéknél** Puskasz Emil tolnai építkefakereskedő bejegyzetett. Hercezl Jakab dunaföldvári kereskedő pedig töröltetett. — **A gyónki izr. nőegylet** elnökeve Ladányi Ignacné, alelnökeve Lorschei Adolfiné, titkárava Rothhauser Illes, penztárosava Engelmann Fügyes választott meg.

Irodalom.

A szibériai olombányákból. Vaszilij Jakszakov orokós kenyszermunkára ítélt orosz tanár kiadatlan levelei, Magyarra fordította: — **Ez** a rendkívül érdekes munka, mely a Pallas részvenytársaság kiadásában jelent meg, a jelekből ítélve nem az, a minek címe hirdeti, hanem legnagyobb valószínűséggel a r e d e t l e g megirt, bár rendkívül érdekesítő könyv. Az előszóban megtaláljuk a mű történetét. Az van itt mondva, hogy Vaszilij Jakszakov egyetemi tanár az orosz rendőrség három tagja egy Kibalesies nihilista által hozzá irt levél alapján esküvése után néhány órával elfogta s egész ártatlanul — mert a Kibalesies leveleiben említett „ígért tárgy”, melyre a rendőrség gyauaját alapította, egy ártatlan gumnikoponyev volt — halálra, majd cari kegyelem folytán életfogytig tartó kenyszermunkára ítéltetvén, a szibériai bányákba deportálta. Az elítélt tanár fogsága borzasztó történetét uton-utófelel talált papíradarabokra jegyezte föl, állítólag nyers földmarabakkal latin és francia nyelven. Ez iratokat átadta egy vele barátságos viszonyban élő fogolytársának, Baikaliev Gyogy egyetemi hallgatónak, ki később megszökvén, az iratokat előbb Párisba, majd Budapestre (P.) hozta s egy itt élő francia származású barátjának adta, a ki Magyarra fordította Jakszakov leveleit. Az olvasó félrevezetésére kigondolt mese a hiszenkényebbre a valószínűség hatszattával bír

ugyan, de a gondolkodó olvasóra azt a hatást teszi, melyet ama bizonyos szenzációs hírlapi újdonságok, melyek Amerika eme, vagy ama városában szöktak történni. Alig hisszük, hogy Jakszakov a szigorú ellenőrzés mellett meg tudta volna őrizni iratait. Baikaliev menekülésében is ketelkedünk, valamint a ban is, hogy a nevezetes levelek épen Budapestre kerültek. A munka apokrif voltára engednek következtetni a levelek egyes helyei is, melyek föltűnően igyekeznek bizonyítani ezek eredetiségét. A mű ettől eltekintve mesteri tollra vall, s a közölt 12 levél borzalmas dolgokat közöl a foglyok szenvedéséről és a poroszló emberietlen bánásmódjáról. Erteni kéltünk, hogy van nihilizmus, s szinte fölkiáltjunk olvasás közben, hogy hol van az a Lavigerie, ki e felér rab-szolgák érdekében is tenne valamit? A borzalmas leírások közt boleseteli relikxiók is vannak. A helyzetből folyó sötét, pesszimisztikus gondolatok a művet Jakszakov halála fejezi be, alítólag Baikaliev elbeszélése nyomán. A 161 lapra terjedő kötet kiállítása igen izléses és ára 1 frt. A szenzációs olvasmányt kedvelő közönségnek melegen ajánljuk.

Sesostris.
Magyar gyógyfürdők és ásványvizek. A balneológiai egyesület megbízásából összeállította dr. Boleman István vilnyei fürdőorvos. E valóban hasznos és hézagpótló művet a balneológiai egyesület adta ki. Az előszóban szerzőj védelmébe veszi az annyszor vádolt magyar fürdőket, s kimutatja, hogy e vádak csak megszokásból erednek. Fürdőink újabb időben igen fellendültek s megfelelnek immár a közönség fokozottabb igényeinek is. Nem szükség tehát most már külföldre menni, annál kevésbé, mert fürdőink gyógyhatás tekintetében is hatran versenyezhetnek a külföldiekkel. Ezek után terjedelmes bevezetésben, valódi szakismerettel ismerteti ásványvizeinket és fürdőinket általában, majd betűrendben közli az egyes fürdők leírását, adva előbb földrajzi fekvésüket, majd a vendégek tájékoztatására esetleg a helyi viszonyokat, a fürdő gyógyhatását s adva végül az illető ásványvíz vegyi elemzését. A nagyobb fürdők látkepeit szintén megtalálhatjuk a füzetben. A fürdők sorából Harkányt, a mi szépen fejlődő baranyai fürdőket sajnosan nélkülözzük. Erthetetlen elötlünk, hogy miként maradhattok ki a koteböl az országihri és esodás gyogyereji fürdő. A művet az ásványvizek elemzési tabellája fejezi be. Than Karoly rendszere szerint. Függelékül a balneológiai egyesületi alapszabályai vannak a könyvben, melyet orvosok és fürdőközönség nagy haszonnal olvashatnak. Kiállítása díszes. Ára? S.

Szerkesztő üzenete.

D. L. Rendkívül elfoglaltságunkban elfelejtünk Önnek ízeni, a miért szíves elnézését kérjük. Kivánsága nem teljesíthető, az úgy egészen személyes természetű; lehet hogy Önnek igazsága van és hogy az illetőben a személyes ellenszenv dolgozik, de az illető jogos alapon áll és a formák is teljesen mentek. Így a közleményt nem jelentethetjük meg.

Felelős szerkesztő s tulajdonos

FEILER MIHALY.

Mindazoknak, a kik felejtethetlenn férjem elhunytá alkalmával koszorúkkal, részvénytilatkozatokkal és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalommat enyhíteni igyekeztek, őszinte köszönetemet fejezem ki.

Özv. Ollé Istvánné.

A zirci apátság tulajdonát képező

szántói

savanyuvíz hazánk egyik legjobb és Pécssett tényleg a legjobb b asztali borviz. helybeli főraktára:

BERECZ KÁROLY

fűszerkereskedőnél.

Üzletmegnyitási jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **Király-utca 13-ik sz. a. Casino-épületben**

illatszertárat

nyitottam, hol mindennemű higiéniai és cosmetikai különlegességek, homi, úgy angol és francia illatszerek, pipere-szappanok, francia fogkefék s minden egyéb és szakmába vágó cikkek dús választékban kaphatók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem tisztelttel!

Magassy László

okl. gyógyszerész s illatszerez.

2 2. sz. 1892.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 101. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósg 6466. 892. számú végzése által a pécsi takarékpénztár végrehajtató javára

Burghardt István

pécsi lakos ellen 2150 frt főke. és eddig összesen 122 frt 01 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírullag le foglalt és 1016 frt 22 krra becsült üveg- és porcellánedény árukiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek az 7512. 1892. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécssett, király-utca lyceum-épületi bolthan leendő eszközlésére 1892. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizendő.

Kelt Pécssett, 1892. évi május hó 29. én.

Vitályos Imre kir. bírósági végrehajtó.

Legújabb önműködő szabadalmazott

„Syphonia“

szőlő permetező

fölműl minden eddig ismert permetezőt, miután önműködőleg dolgozik. Kerjünk rajzot és leírást a gazdasági és gyümölcs. valamint szőlőtermelési gyárból

Mayfarth és Társától

Becs. Taborstrasse 6.

Arjegyzékek ingyen. Képviselek kerestetnek.

Pannonia szálloda

Budapest, kerepesi-ut 7. szám.

Megnyitás f. é. június hó 1-én.

Ezen első rangú szálloda, mely nagy közkeveltségnek örvend, egész újonnan re-ováltatott és a legelőnyösebb és a legelegánsabbán alakítottatott.

Ezen szálloda a t. c. utazo közönségnek minden megkívánt kényelmet nyújt és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobák villanyos világítással vannak ellátva és a szobakár láthatóan ki vannak függesztve. Nagyon elegáns **olvasóterem és fürdőszobák**, ugy szinten felvono gép-lift (villamos szerkezettel) vendégem kényelmét, berendezzettek. **A fanyos téli kert Budapest legszébb és legnagyobbjái közé sorozható és díszes chambres separesi által kitűnik, ezáltal a magyar főváros egyik látványosságát képezve.**

Ezen szálloda a főváros legszebb pontjára fekszik és a központi indulás és nyugoti pályaudvartól egyenlő távolságra fekszik a lovasút út mentén, ennek egyik megállóhelyén.

Ezen szálloda elegáns éttermeiben a legkitűnőbb ételek és italok szolgálhatnak ki és egy újonnan berendezett kávéházban is van egybekötve. Nemem tehát a c. vendégeimet a nekem eddig lausított pándulat szentel is fenntartani és törökédni fogok ezt továbbra is kiérdemelni.

Külföldi biztelettel!

GLÜCK FRIGYES szállodatulajdonos.

Hirdetmény.

Ö csaszari és apostoli királyi felségének

1892. január hó 8-án kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVI. magyar királyi államsorsjáték,

melynek tiszta ügyedelmé a Magyar Hírlapok nyugdíjintézete, a székelyudvarhelyi Mária Valéria-gyermekkerl. az országos közegészségügyi egyesület samaritanus bizottsága, a fűmei gyermekorvóház, a vagonfalton n. kir. hivatalnokok özevegyi és árvái részére alkított alap, a mártíros szigeti köz-kórház, a Temesvártól tervezettköz-kórház, a budapesti általános poliklinikai egyesület és a munkácsi köz-kórház javára fog fordítatni.

E sorsjáték összes 3435-ben megállapított nyereseményét az alább következő játékterv szerint **160.000 forintra rugnak** és pedig:

1 főnyeresemény	60.000 frrtal	} főnyereseményes és különdíjnyereseményes sorsjegyek közzéadásában	}	
1 nyeresemény	10.000			
3 nyer. egyenk. 5000 frt	15.000			
10	10.000			
20	10.000			
100	1.000			
300 nyer. egyenk. 50 frrtal 15.000 frt				
5000 sor. nyer. 10 frrtal 30.000 frt				

A húzás visszavonhatatlanul 1892. évi június 23-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 frrtal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház, felemelet), hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi Mercur-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegeknél.

Budapesten 1892. április hó 1-én.

M. kir. Lotto-igazgatóság.

Harkányi
gyógyfürdő.

Harkányi gyógyfürdő

Harkányi
gyógyfürdő.

(Magyarország, Baranya megye)

Fürdő-idény május 1-től szeptember 30 ig.

Az osztrák-magyar birodalomnak ezen vizgazdag, legmelegebb és legerősebb kénforrása a legsikeresebb eredmények által hírnevét már megállapította, amit igazol az évről évre szaporodó vendégek száma.

Ezen 62,5 és 64 C. fokú természetes ártézi kénforrások kitünő gyógyítási hatásal bírnak **cauzos, köszvény, görvély, idült bőrkütegre, aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések daganatok, higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, további máj lép, általában mirigydagánatokra nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.**

Figyelemre méltó újdonságul jelezhető, hogy közelebb egy díszes svájci modern épült **kávéház és ebédlő**, összekötve a fürdőszállodával, fedett csarnokkal áll a t. közönség kényelmes használatára.

Az utazásra ajánlható a budapest pécsi vasut. a déli vasut. budapest kamizsabarcsi vonalon állomás **Pécs**, alföldi vasut Eszéken át Villányig, mohács-pécsi vasut. állomás **Villány**.

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtanak: **Dr. Heller József** rendelő fürdőorvos és a fürdő-berlő **özv. Blümel Ferencné**.

Posta és távirtda állomás.

Harkány, 1892. évi május hóban.

Harkányi
gyógyfürdő.

A fürdő-igazgatóság.

Harkányi
gyógyfürdő.

Az általános ismert, jó hírűnek örvendő s több oldalúlag kitérte feltűsorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva — utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyemet módosítván s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a helyi iparkamaránál.

Sósborszesz

általánosán elismert kitünő háziszser: különösen a **bedörzsölés-kező-gyuró-gyógymódnál** (masszázs) igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind **fogtiszító szerül** is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalanul ízi nyera szesz elpárolgása után, ugy szintén **fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására** és annak megszüntetésére. Egy nagy üveg ára **90 kr.**, egy kisebb üveg **45 kr.**

Brázay Kálmán

Budapesten, VI. kerület, Múzeum-körút 23. sz.

Kapható Pécsen: Muldini Lukács, Nick K., Simon J., Obelko Zs., Lall J., Ezer János, Tiegmann A., Spitzer Jakab, Böhm Xándor, Dolbazy Antal, Irrgalmasok gyógyszeriar, Spitzer Adam, Gyimóthy Gyula, Spitzer Sándor fia, Weher Ferencz, Blauhorn Izidor, Bayer Ferencz, Berecz Károly, Sipőcz István, Köszl János, Präger János, Zsiványovics K., Maullner Mór, Mitzky Mór, Reh Vilmos, Göbel Kálmán, ifj. Rézhányay János, Blauhorn M. J. Baranya-Sellyén: Uvira József gyógyszerésznél.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használ: még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállítatik (külsőleg észrevehetetlen, garantizozott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi halálraírtai érdek nélkül támasolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás díszretíval. Tartalom és származás felismerhetetlen **Dr. Altmann Ká. öiy.**, Wien, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító ropiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

2459 tkv 1892.

4033.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy özvegy Reeh Vilmosné végrehajtónak

Cserta Dezső

végrehajtást szenvedő elleni 16 frt 66 kr. tokekövetelés és jurekai iranti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területen levő Pecs sz. kir. város határában fekvő, a pécsi 1968 sz. tjkvben felvett 1344b sz. sz. 337 5 számú házról alpepest illetett 1/2 részere 400 frt, ugy a 1345 a 2 sz. sz. szöllőből alpepest illetett 1/2 részere 16 frt 74 kaban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az **1892 évi június hó 17-ik napján d. e. 10 órakor** ezen törvénzék hivatalos helyiségeben az árveres szobában megtartandó nyilvános árverés a megállapított kikiáltási áron alol is eladotni fognak.

Árverezni szandékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 %-át vagyis 40 frt és 1 frt 67 kr. keszpenzben, avagy az 1881. 604 e. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított es az 1881. évi nov. hó 1-on 3333. sz. adatkelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt övadekkes ertekpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. évi 604 e. 170. §-a értelmében a hatápenznek a bíróságnal előleges elhelyezeserő kiallított szabályszerű elismervenyt alszolgáltatni.

A pécsi kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóságnal 1891. e. februar 10-on.

Lukrits István

kir. törvénzszéki bíre.

FERENCZ-JÓZSEF gőzfürdő.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására adni, hogy én **f. évi május hó 1-től**

a kádfürdő-arakat leszállítottam.

1 porcellán kádfürdő ára ruhával a pénztárnál 50 kr.
és az elárusító helyeken 45 kr.

Zuhany-kártyák

f. évi május hó 1-je óta délután 5 órától kezdve adtnak ki használatra.

Pintér József

fürdő-tulajdonos.

Csuz. köszvény, tagzaggatás, fejfájás, csipőfájdalom, hát-fájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-tele

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legjobb csatládban ismerős mint fájdalomelhivő **szere** és mindem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr.ért. Mindhozz utánzóok léteznek, eméltogva mindig határozottan **„Horgony - Pain - Expeller“** kéréndő. 3789

Cs. és kir. szabadalmazott

A ki lakását minden **férgektől** tisztán tartani akarja, ne használjon mást, mint a sok éven ismert **Tirgram-készítményeket** és pedig:

TIRGRAM

TIRGRAM-TINKTURA poloskák és azok petéinek gyökeres kiirtására, palackokban 20, 40 és 60 kr., 1 literes palackkal 2 frt 60 kr.

TIRGRAM-POR svábok, muszkák, balhák és minden növényférgek ellen 15-30 kr. dobozban.

Tirgram-Exoite méregtelen szer patkányok és egerek elpusztítására. Ára dobozban 1 frt. Kapható minden vegyes, festék, fűszer, gyógyszerár- és gyógyárú-üzletekben.

Főraktár: Tirgram-társaság Budapest, Wurm-utca 5-ik szám.

Kapható Pécsen: KÖSZL JÁNOS és LANG H. FIA utaknál.

legjobb szer poloskák ellen.
Utánzásoktól óvakodjunk.

A tavaszi idényre

ajánl

SCHMITZ SOMA

I. bécsi férfi-ruha raktára

Pécsett, Király-utca 1. (Takarékpénztári-épület)

tavaszi és nyári öltönyöket,

Havelock- és felöltőket

urak és gyermekek részére

a legújabb divat szerint

legolcsóbb szabott árakon.

1 felöltő . . . . . 7 frt — kr.

1 tavaszi öltöny . . . . 11 frt — kr.

1 gyermek öltöny . . . . 2 frt 50 kr.

M e g r e n d e l é s e k

mérték után gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Vidéki

megrendelések a leglelkiismeretesebben eszközöltetnek.

Dicsőkmány
Zágrab.

1891.

Arany érem
Temesvár.

KWIZDA

erősítő folyadék.

Mosóvíz lovak számára. Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. é.

30 év óta az udvari istállókban, a legnagyobb katonai és polgári istállókban használatban, erősítésül a nagy strapációk előtt és

üditőül a nagy strapációk után, rándulások, ficamodások, izomerevedések esetein stb. a lovat feltűnő erőkitételre képesíti.

Ugyelni kell a fent látható védjegyre és határozottan **Kwizda-féle resztitutionsfluidot** kell kérni.
— Kapható a gyógyszerárakban. —

Főraktár:

Franz Johann Kwizda

es. és kir. osztrák és román kir. udvari szállító gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Glass és Reich.

az ügynökség Pécsen:
Prosperitással és üzleti sikerrel felvilágosított szolgálat.

826 millió frank

newyorki életbiztosító társaság

THE MUTUAL

Tiszán kölcsönös, Resztvényesek nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

alapítvaott 1843.

biztosítási alapítvánnyal

a legnagyobb pénzintézet a világon.

Biztosít emberre életre a legkínosabb és legelőnyösebb módokat szerint.

ZACHERLIN

Elővigyázat a vásárlásánál.

Vevő: ... Nem kell nyitott rovarpor, mert én Zacherlin-t kértem. ... E különleges-

séget méltán, mint minden féreg ellen a leghatásosabb szert dícsérik és azért én

csak »Z a c h e r l i n« jegyű lepecsételt üveget fogadok el.

Kapható Pécsen:	Fővárosban:
All és Böhm	Dvorsky Béla gyógyszer.
Eizer János	Mohácsban:
özv. Rech V.	Auber N. János
Sipőc István gyógyszer.	Presslmayr N.
Reinfeld A.	Freund és társa
Wertheimer Ch.	Bachrach Viktor
Lill János	Stanzinger J.
Obetko Károly	Toldy Ignác.
Lill János	Siklóson:
Obetko Károly	Pauz Géza
Spitzer Sándor fia	Kürschner M.
Simon János	Bárány Sándor és társa
Gyimóthy Gyula	Weingoldner J.
Weber Ferenc	Szentgyörgyi M.
Herdlein Lajos	Villányon:
Hollósy Adolf	Gyimóthy Jakab
Raab Gábor	
Lill István	

Uj! Nickel-fele ércokoporsók. Uj!

„Kegyelet“ első pécsi teremtkezési intézet

Pécsen, Péczei-(0)-posta-utca 22. sz. saját házában.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek ezennel teljes tisztelettel tudomásra hozni, hogy intézetünk újbol szerveztük és teljesen kibővítettük, úgy, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Rendezünk szép temetéseket pompás üveges kocsiokban, rak-tárt tartunk **fa- és ércokoporsók**, valamint **sirkoszorúkból**, el-vállalunk **hullaszállításokat** legmélyes ércokoporsókban a bel- és külföld minden irányában.

Törökvesünk oda irányuland, hogy mint 150 pécsi temetkezési intézet minden tolokodás nélkül pontos szolgálat és valódi (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy ezután is a minden oldalról irántunk tanúsított bizalmat továbbra is kiérdemljük.

További érvényes kikerülése végett bátorodunk újbol kijelenteni, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvételével és rendezésével **GINDL ALAJOS** ur van megbízva.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferenc és társai

Kindl Ferenc, Szigriszt János, Lauber Rezső.
özv. Hoffmann Károlyné özv. Edhoffer Ferenczné.

Posta és távirat cím „Kegyelet“ Pécs.

Bátorodunk tisztelettel köztudomásra hozni, hogy

műszaki irodánk

Király-utca 16. sz. alatt a régi katonai kórházban van, hol magánházak

belső vízvezetéki berendezésére

vonatkozólag szívesen fogadjuk el jelentkezéseket s az ezen berendezésekre vonatkozó költségek kimutatókat díjmentesen készítjük el.

A pécsi vízműépítés vezetősége,
(Zellerin Máttyás.)

NEUSTEIN-FELE SZUKROZUM

SZT. ERZSÉBET vertisztító LABDAGSOK.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdasokat, melyek mentesek minden **ártalmas anyagtól** s a legnagyobb eredményt nyújtottak az altesti szervek belesejének könnyen hájtók és vertisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és amellyel erősen ártalmasabb

székrekedéseket

a legtöbb betegségnek a biztos forrásait olvasni és elköszölni alkalmat, mint a gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdasok **Dr. Pitha** és a tanácsostól igen megtisztelt bizonyítvánnyal lettek kintetve.

Egy 15 labdasot tartalmazó doboz **15 kr.**, egy henger (8 doboz, 12 labdasok) ára **csak 1 frt o. é.**

Óvás! Minden doboz a melyen a cég: gyógyszerár (szem heil, Leopold) nem áll és hát ső oldalán védjegyüket nem látja, hamisítvány, melynek megvételével a közönség óvatik, igazán kell fi-gyelni, hogy ne rossz s nemcsak semmi eredményt fel nem mutatható, de égenségedárlalmas készítményt kapjunk. Határozottan **Neustein-féle Erzsébet-labdacsokat** kell kérni ezek a borítékban és használati utasítón az ill. látható aláírással vannak ellátva.

Hauptniederlage in **Wien:** Apotheke zum heil. Leopold des Ph. Neustein (Inerstadt, Ecke der Planken u. Spiegelgasse, Hauptniederlage in **Fünfkirchen** Apotheke S. Sindez, L. Zsiga und bei die Barabherzen, in **B. Sellye** F. Ujra